पूर्व्वान् स्मर द्विज ज्ञातीन् प्रख्यातान् वेदपारगान्। तेषां वंशेऽभिजातस्त्वमीदृशः कुलपांसनः।
अवबुध्यात्मनात्मानं सत्त्वं शीलं श्रुतं दमं। अनुक्रोशञ्च संस्मृत्य त्यज वासमिदं द्विज।
एवमुक्तः स सुहृदा तेन तत्र हितैषिणा। प्रत्युवाच ततो राजन् विनिश्चित्य तदार्त्तवत्।
निर्द्धनोऽस्मि द्विजश्रेष्ठ नापि वेदविदप्यहं। वित्तार्थमिह संप्राप्तं विद्धि मां द्विजसत्तम।
त्वद्दर्शनात्तु विप्रेन्द्र कृतार्थोऽस्म्यद्य वै द्विज। आवां हि सह यास्यावः श्वो वसस्वाद्य शर्व्वरीं। १२१५
स तत्र न्यवसद्विप्रो घृणी किञ्चिदसंस्पृशन्। क्षुधितश्छन्द्यमानोऽपि भोजनं नाभ्यनन्दत।
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वण्यापद्धर्म्मपर्व्वणि कृतघ्नोपाख्याने अष्टषष्ट्यधिकशततोऽध्यायः ॥ १६८ ॥
॥ भीष्म उवाच ॥ तस्यां निशायां व्युष्टायां गते तस्मिन् द्विजोत्तमे। निष्क्रम्य गौतमोऽगच्छत् समुद्रं प्रति भारत।
सामुद्रिकान् स वणिजस्ततोऽपश्यत् स्थितान् पथि। स तेन सह सार्थेन प्रययौ सागरं प्रति।
स तु सार्थो महाराजन् कस्मिंश्चिद्गिरिगह्वरे। मत्तेन द्विरदेनाथ निहतः प्रायशोऽभवत्।
स कथञ्चिद्भयात्तस्माद्विमुक्तो ब्राह्मणस्तदा। कान्दिग्भूतो जीवितार्थी प्रदुद्रावोत्तरां दिशं। १२२०
स तु सार्थपरिभ्रष्टस्तस्माद्देशात्तथा च्युतः। एकाकी व्यचरत्तत्र वने किम्पुरुषो यथा।
स पन्थानमथासाद्य समुद्राभिसरं तदा। आससाद वनं रम्यं दिव्यं पुष्पितपादपं।
सर्व्वर्त्तुकैराम्रवनैः पुष्पितैरुपशोभितं। नन्दनोद्देशसदृशं यक्षकिन्नरसेवितं।
शालैस्तालैस्तमालैश्च कालागुरुवनैस्तथा। चन्दनस्य च मुख्यस्य पादपैरुपशोभितं।
गिरिप्रस्थेषु रम्येषु तेषु तेषु सुगन्धिषु। समन्ततो द्विजश्रेष्ठास्तत्राकूजन्त वै तदा। १२२५
मनुष्यवदनाश्चान्ये भारुण्डा इति विश्रुताः। भूलिङ्गशकुनाश्चान्ये सामुद्राः पर्व्वतोद्भवाः।
स तान्यतिमनोज्ञानि विहङ्गानां रुतानि वै। शृण्वन् सुरमणीयानि विप्रोऽगच्छत गौतमः।
ततोऽपश्यत् सुरम्येषु सुवर्णसिकताचिते। देशे समे सुखे चित्रे स्वर्गोद्देशसमे नृप।
श्रिया जुष्टं महावृक्षं न्यग्रोधञ्च सुमण्डलं। शाखाभिरनुरूपाभिर्भूयिष्ठञ्चैत्यसन्निभं।
तस्य मूलञ्च संसिक्तं वरचन्दनवारिणा। दिव्यपुष्पान्वितं श्रीमत् पितामहसभोपमं। १२३०
तं दृष्ट्वा गौतमः प्रीतो मनःकान्तमनुत्तमं। मेध्यं सुरगृहप्रख्यं पुष्पितैः पादपैर्वृतं।
तमासाद्य मुदा युक्तस्तस्याधस्तादुपाविशत्। तत्राशीनस्य कौन्तेय गौतमस्य सुखः शिवः।
पुष्पाणि समुपस्पृश्य प्रववावनिलः शुभः। ह्लादयन् सर्व्वगात्राणि गौतमस्य तदा नृप।
स तु विप्रः प्रशान्तश्च स्पृष्टः पुण्येन वायुना। सुखमासाद्य सुष्वाप भास्करश्चास्तमभ्ययात्।
ततोऽस्तं भास्करे याते सन्ध्याकाल उपस्थिते। आजगाम स्वभवनं ब्रह्मलोकात् खगोत्तमः। १२३५
नाडीजङ्घ इति ख्यातो दयितो ब्रह्मणः सखा। बकराजो महाप्राज्ञः कश्यपस्यात्मसम्भवः।
राजधर्म्मेति विख्यातो बभूवाप्रतिमो भुवि। देवकन्यासुतः श्रीमान् विद्वान् देवसमप्रभः।
भृष्टाभरणसम्पन्नो भूषणैरर्कसन्निभैः। भूषितः सर्व्वगात्रेषु देवगर्भः श्रिया ज्वलन्।
तमागतं खगं दृष्ट्वा गौतमो विस्मितोऽभवत्। क्षुत्पिपासापरिश्रान्तो हिंसार्थी चाभ्यवैक्षत।